

MÉS RECURSOS I SERVEIS ESSENCIALS GARANTITS PER AL MÓN RURAL

La llei dels municipis rurals beneficiarà 34 pobles ebrencs

El text legal preveu dotar de recursos els municipis menuts per a revertir el despoblament i afavorir l'equilibri territorial

Tortosa Joan Josep Carot

Un total de 34 municipis de les Terres de l'Ebre es podran acollir a les mesures que contempla la nova llei de l'Estatut de municipis rurals, aprovada la setmana passada pel Parlament de Catalunya. La normativa, pionera al país, té com a objectiu dotar de més recursos els municipis de menys de 2.000 habitants per a revertir la pèrdua de població, garantir l'arrelament de les persones i afavorir el reequilibri territorial.

Amb esta llei, el Govern vol donar resposta a una problemàtica que afecta de ple més de la meitat dels municipis ebrencs, marcats per dècades de retrocés demogràfic i envelliment de la població. Entre les principals mesures hi ha la creació d'un fons específic per a municipis rurals, una línia d'inversions per a fomentar l'activitat econòmica i ajuts per a la compra i rehabilitació d'habitatges, així com un mecanisme per a analitzar l'impacte territorial de totes les polítiques públiques.

La llei beneficiarà 608 municipis catalans, dels quals 381 reben la consideració de municipi rural d'especial atenció per tindre menys de 500 habitants. En el cas de les Terres de l'Ebre, pobles com Prat de Comte, Caseres, la Palma d'Ebre, la Pobra de Massaluça, Alfara de Carles, Freginals o Mas de Barberans formen part d'este grup prioritari i podran accedir a més recursos per a garantir serveis bàsics, millorar infraestructures i impulsar projectes que frenen l'èxode de veïns.

A més del fons vinculat als pressupostos, la llei preveu reduir la càrrega burocràtica als ajuntaments menuts amb la creació d'un portal únic que agruparà tràmits i serveis

de l'Administració. També el text legal incorpora incentius fiscals per a afavorir l'arribada de nous residents i empreses.

DESPOBLAMENT EVIDENT A les Terres de l'Ebre, el desequilibri territorial i el despoblament són especialment evidents. Mentre la major part de la població es concentra als municipis costaners i a ciutats com Tortosa, Amposta o la Ràpita, molts pobles de l'interior continuen perdent habitants i afronten mancances en serveis bàsics com la sanitat, l'educació o el transport públic. A tall d'exemple, segons les dades del padró de 2024, el Pinell de Brai va perdre 27 habitants en només un any; la Fatarella, 22; Benifallet, 15; Rasquera, 12; i la Palma d'Ebre, 6. En total, els cinc municipis van perdre 82 habitants i només hi van nàixer l'any passat en total 14 nadons.

La llei preveu reduir la càrrega burocràtica als ajuntaments petits amb un portal únic

El 15 de novembre, el Govern organitzarà una jornada al Món Sant Benet per a treballar amb ajuntaments i entitats del món rural en el desplegament progressiu de la normativa. La classificació de municipis rurals se revisarà cada quatre anys per a adaptar les mesures a l'evolució demogràfica. El Govern recorda que ja s'han impulsat iniciatives complementàries com una dotació addicional de 110.000 euros per a municipis de menys de 2.000 habitants dins del Pla únic d'obres i serveis de Catalunya (PUOSC).

Prat de Comte, amb només 185 habitants segons el cens de 2024, és el municipi més menut de les Terres de l'Ebre.

Daniela Lleixà alcaldessa de Mas de Barberans

“L'Estatut ha de ser un punt d'inflexió per a garantir l'equitat de serveis”

Tortosa Joan Josep Carot

L'aprovació de la llei de l'Estatut de municipis rurals ha sigut rebuda amb entusiasme pels alcaldes de les Terres de l'Ebre, que veuen en esta normativa una oportunitat per a revertir la despoblació i les desigualtats que arrosseguen des de fa dècades. Daniela Lleixà, alcaldessa de Mas de Barberans —un municipi de 547 habitants catalogat com a rural d'especial atenció on el 2024 no va nàixer cap nadó i el 2023, només un—, assegura que el text aprovat pel Parlament pot marcar “un abans i un després” en les polítiques de la Generalitat.

“Com a alcaldessa d'un poble menut, valoro molt positivament esta llei. La mirada rural que posa damunt de tots els departaments del Govern ha de ser un punt d'inflexió”, afirma Lleixà. La dirigent destaca especialment la incorporació del Mecanisme Rural de Garantia, que obligarà a revisar les polítiques públiques per a assegurar que incorporen la perspectiva rural. “És importantíssim. Fins ara, en àmbits com la salut, pobles com el nostre no eren considerats zones de difícil cobertura. L'Estatut, en canvi, diu

Daniela Lleixà. /CEDIDA

clarament que som municipi rural d'especial atenció”, subratlla.

Un altre dels aspectes que l'alcaldessa considera clau és la simplificació administrativa prevista per a municipis menuts, sovint amb plantilles municipals molt limitades. “La musculatura administrativa dels nostres ajuntaments és la que és. Fins ara, els tràmits amb les administracions no distingien si érem ajuntaments menuts o grans. Reduir la burocràcia ens alliberarà de moltes hores invertides en gestions, cosa vital per a consistoris amb recursos humans molt tensos”, apunta Lleixà.

En este sentit, considera que l'Estatut no ha de centrar-se només en un àmbit concret, sinó abordar de manera integral les necessitats del món rural. “El que sempre he reivindicat com a alcaldessa és l'equitat en serveis públics. Hem de tindre la mateixa atenció sanitària urgent a Caseres, la Palma d'Ebre o Mas de Barberans que a l'Hospitalet de Llobregat o Sabadell. El fet de ser pocs no pot influir a l'hora de garantir esta equitat”, defensa. També alerta que projectes com la rehabilitació d'habitatges o la creació d'infraestructures “són inassumibles per governs municipals de pobles menuts sense la perspectiva rural que marca l'Estatut”.

Preguntada sobre si la llei pot ajudar a atraure famílies joves i frenar la despoblació, Lleixà respon sense dubtes: “Evidentment que sí. Viure al poble té molts beneficis, però s'han de garantir uns mínims de serveis i telecomunicacions actualitzades. Hi ha un biaix tecnològic que també s'ha de solucionar”.

Entre els primers projectes que impulsaria a Mas de Barberans amb els nous recursos, Lleixà destaca les ajudes per a rehabilitar habitatges i la millora de les TIC.